

PERSBERICHT Community care – Dwang of bevrijding?

De invoering van de community care in de zorg voor verstandelijk gehandicapten

Sinds ongeveer vijftien jaar wordt in de zorg voor verstandelijk gehandicapten de community care doorgevoerd. Bewoners van instellingen worden naar woonwijken verhuisd. Voorzieningen worden afgebouwd omdat de gehandicapten zo veel mogelijk als "gewone mensen" moeten worden beschouwd. Op vrijgekomen instellingsterreinen worden woningen voor niet-gehandicapten gepland.

Maar integreren verstandelijk gehandicapten ook daadwerkelijk in woonwijken?

In het vandaag verschenen *Dwang of bevrijding?* van Marijke Malsch wordt de invoering van de community care beschreven. Familie van verstandelijk gehandicapten protesteerde al vanaf het begin tegen de verhuizingen naar woonwijken. De Tweede Kamer eiste toen dat eerst leefwensenonderzoeken moesten worden gehouden als instellingen het terrein voor iets anders wilden gaan gebruiken. Die verplichting kwam er, maar wordt nauwelijks nageleefd. Gehouden leefwensenonderzoeken "verdwijnen" soms. De inspectie laat toe dat een instelling de wens van de bewoner om op het terrein te wonen schrapte uit het zorgplan. Landelijk zijn duizenden gehandicapten onvrijwillig van instellingsterreinen af verhuisd. In de woonwijken wacht hen vervolgens veelal eenzaamheid en isolatie. Door het afbreken van voorzieningen, waaronder goede medische zorg, hebben zich vele incidenten voorgedaan waaronder enkele met dodelijke afloop. Die zijn lang niet alle goed onderzocht. Rapporten van de Nationale ombudsman laten zien dat inspectie en instelling niet alert genoeg zijn op mogelijke belangenverstrengeling. Ook zijn er banden tussen gehandicapteninstellingen en een groot bouwbedrijf. Het boek beschrijft deze onderlinge banden.

De historie eindigt met het uiteindelijk stopzetten van de community care binnen de instelling die centraal staat in het boek, het weer intrekken van bouwplannen voor een woonwijk op het instellingsterrein, en het - veelal gedwongen - vertrek van bestuurders, directeuren en toezichthouders. Het boek beveelt aan dat over grootschalige plannen, zoals de community care, niet wordt beslist zonder de mensen die deze raken daarbij te betrekken.

Momenteel is er veel aandacht voor community care. Diverse media, waaronder [de Volkskrant](#), besteedden aandacht aan dit onderwerp.

Malsch, M. (2013). *Dwang of bevrijding?*, ISBN 978-94-6236-005-1, Den Haag: Boom Lemma uitgevers

Noot voor de pers

Recensie-exemplaren kunnen worden aangevraagd via Boom Lemma uitgevers, info@boomlemma.nl.

Voor inhoudelijke vragen kunt u contact opnemen met Marijke Malsch (m.malsch@xs4all.nl).